

สภาพและความต้องการใช้ระบบสารสนเทศ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล
ในวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่*
State and User's Needs of Information System in the Field of Data Collection
in Chom Thong Industrial and Community College,
Chom Thong District, Chiang Mai Province

วัฒน์วงศ์ จันละ*

ผศ. ดร. พนมพร จันทรปัญญา**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับสภาพและความต้องการใช้ระบบสารสนเทศในวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามประกอบด้วย สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพและความต้องการใช้ระบบสารสนเทศในสถานศึกษา และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสรุปประเด็นข้อเสนอแนะโดยใช้ความถี่ประกอบการบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาสภาพในการใช้ระบบสารสนเทศของสถานศึกษา โดยรวมมีสภาพการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.18, \sigma = 0.22$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล รองลงมา คือ ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านการจัดเก็บและการบริหารข้อมูล ด้านการนำข้อมูลไปใช้ และด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ และในส่วนของการศึกษาความต้องการใช้ระบบสารสนเทศของสถานศึกษา โดยรวมมีความต้องการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.90, \sigma = 0.16$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดเก็บและการบริหารข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล และด้านการนำข้อมูลไปใช้ ตามลำดับ

คำสำคัญ

ระบบสารสนเทศ วิทยาลัยการอาชีพจอมทอง

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

E-mail: kongload@gmail.com

** อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น (อาจารย์ที่ปรึกษา)

Abstract

This research aimed to investigate the state and user's needs of information system in Chom Thong Industrial and Community College, Chom Thong District, Chiang Mai Province. The population used in this study comprised 30 educational personnel of Chom Thong Industrial and Community College, Chom Thong District, Chiang Mai Province in the academic year 2014. The tools used for collecting the data were questionnaires consisting of respondent status, state and user's needs of information system in the college and recommendations and guidelines for developing information system management in form of 5-rating scale. The data were analyzed through frequency, percentage, mean, standard deviation and recommendations were summarized by using frequency with description.

The results were as follows. The state of using information system in the college showed that the overall mean was at moderate level ($\mu = 3.18$, $\sigma = 0.22$). When considering each aspect, it was found that the state of using of information system in operation was at moderate level ranking from the most to the least as follows. The highest mean was data collection. The followings were data verification, data processing, data accumulation and data administration, data implementation and data analysis respectively. The study of user's needs for information system in action was at high level ($\mu = 3.90$, $\sigma = 0.16$) ranking from the most to the least as follows. The highest mean was data accumulation and administration. The followings were data processing, data collection, data verification, data analysis, data implementations and respectively.

Keywords

Information System, Chom Thong Industrial and Community College

บทนำ

การก้าวเข้ามาสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้ระบบสารสนเทศทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้นและส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการทำงานในภาพรวมขององค์กร โดยเฉพาะด้านการศึกษาที่มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในสถานศึกษา เพื่อการบริหารงานด้านต่าง ๆ ซึ่งการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อจัดการในองค์กรนับเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งเรื่องหนึ่ง เนื่องจากข้อมูลสารสนเทศ และข่าวสารต่าง ๆ มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหาร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการช่วยให้องค์กรมีความคล่องตัวในการดำเนินงาน ช่วยให้ผู้บริหารสามารถดำเนินการวางแผนการใช้ทรัพยากรทั้งหมดขององค์กร ช่วยในการคาดการณ์ และช่วยตรวจสอบการปฏิบัติงานในส่วนหลักขององค์กรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งการจะทำให้ระบบสารสนเทศเกิดประโยชน์สูงสุด จำเป็นต้องมีการวางโครงสร้างของระบบสารสนเทศเป็นอย่างดี และระบบสารสนเทศสามารถช่วยในการกลั่นกรองข้อมูลให้กลายเป็นข่าวสารที่มีประโยชน์

ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยเรื่องการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 เกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติและความ

รับผิดชอบเกี่ยวกับการทำงาน ของสำนักบริหารแผนงานและความร่วมมือ ฝ่ายงานศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ เป็นหน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรมที่สนับสนุนและให้บริการสารสนเทศทางการศึกษา เป็นศูนย์กลางของการจัดการ ข้อมูลสารสนเทศของวิทยาลัย ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานภายในและภายนอกสถานศึกษาในการจัดทำ ข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การจัดเก็บรักษาข้อมูล และการบริการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน นักศึกษา สถานประกอบการ ตลาดแรงงาน บุคลากร งบประมาณ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ แผนการเรียน และข้อมูลทาง เศรษฐกิจ และสังคม ตามหลักเกณฑ์วิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด ด้วยระบบ อิเล็กทรอนิกส์ โดยประสานการทำงานร่วมกันผ่านระบบสารสนเทศกับฝ่ายงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา และ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนางานด้านบริการข้อมูลสารสนเทศของวิทยาลัยให้ทำงานได้อย่างถูกต้อง และมี ประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2552)

ในการนี้ วิทยาลัยการอาชีพจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา เปิดทำการสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกอบด้วย (1) สาขาวิชาช่างยนต์ (2) สาขาวิชาช่างไฟฟ้า (3) สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ (4) สาขาวิชาบัญชี (5) สาขาวิชา คอมพิวเตอร์ธุรกิจ และ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประกอบด้วย (1) สาขาวิชาเทคนิคยานยนต์ (2) สาขาวิชางานติดตั้งไฟฟ้า (3) สาขาวิชาโทรคมนาคม (4) สาขาวิชาการบัญชี (5) สาขาวิชาเทคโนโลยีสำนักงาน และเปิดหลักสูตรระยะสั้นหลากหลาย หลักสูตรฝึกวิชาชีพ หลักสูตร 108 อาชีพ หลักสูตร ตชด. หลักสูตรตาม โครงการพระราชดำริ เป็นต้น และดำเนินการเปิดสาขาวิชาตามความต้องการของท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติ การศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และการบริหารงานในสถานศึกษา โดยได้แบ่งฝ่ายงานที่ทำ หน้าที่บริหารสถานศึกษาเป็น 4 ฝ่าย ประกอบด้วย ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ และฝ่ายบริหารทรัพยากร ซึ่งแต่ละฝ่ายจะมีหัวหน้างานที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานของ แต่ละฝ่ายรวมทั้งหมด 26 หัวหน้างาน ประกอบไปด้วย งานพัฒนาหลักสูตร งานวิทยบริการและห้องสมุด งานระบบทวิภาคี งานสื่อการเรียนการสอน งานบริหารงานทั่วไป งานเอกสารการพิมพ์ งานวิชาการ งานบุคลากร งานอาคารสถานที่ งานทะเบียน งานการเงิน งานประชาสัมพันธ์ งานการบัญชี งานพัสดุ งานศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ งานวิจัยและพัฒนานวัตกรรม งานความร่วมมือ งานวางแผนและงบประมาณ งานประกันคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา งานกิจกรรมนักเรียน งานครูที่ปรึกษา งานวิชาการ งานปกครอง งานแนะแนวอาชีพ งานสวัสดิการ นักเรียน งานโครงการพิเศษ และงานวัดผลและประเมินผล ซึ่งการให้บริการสารสนเทศในปัจจุบันของแต่ละฝ่าย งานไม่สามารถบริการข้อมูลให้ทันต่อความต้องการเพราะส่วนใหญ่ข้อมูลถูกเก็บในรูปแบบของแฟ้มเอกสาร ข้อมูลมีจำนวนมาก ขาดระบบจัดการในการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ ทำให้การสืบค้นข้อมูลล่าช้าต่อความต้องการ ของผู้ขอรับข้อมูลเหล่านั้น นอกจากนี้ยังพบปัญหาในด้านฐานข้อมูล คือ ฐานข้อมูลยังกระจายตามฝ่าย งานต่าง ๆ ในวิทยาลัยการอาชีพจอมทองที่สร้างฐานข้อมูลขึ้นมาใช้เองในแต่ละฝ่ายงาน ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนของ ข้อมูล และเมื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ข้อมูลที่ได้มาไม่ตรงกันส่งผลทำให้เกิดความล่าช้าในการนำ ข้อมูลไปใช้ในการดำเนินงาน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจและได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและความต้องการใช้ระบบสารสนเทศในวิทยาลัย การอาชีพจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ในลักษณะการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายงาน เพื่อเป็นแนวทาง ในการพัฒนาระบบสารสนเทศให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งาน ให้ข้อมูลมีความถูกต้อง สะดวกรวดเร็ว ทันต่อเวลา ง่ายต่อการใช้งาน อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ขอรับบริการข้อมูล รวมถึงผู้บริหาร ที่จะได้ข้อมูลไปใช้ ประกอบการตัดสินใจในการบริหารงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการใช้ระบบสารสนเทศในวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

วิธีการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน และหัวหน้างานที่ปฏิบัติงานในแต่ละฝ่าย จำนวน 26 คน ในวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งสิ้น 30 คน ประจำปีการศึกษา 2557

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการศึกษาสภาพและความต้องการใช้ระบบสารสนเทศในวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ อายุราชการ ตำแหน่งปัจจุบัน ระดับการศึกษาสูงสุด

ตอนที่ 2 การศึกษาสภาพและความต้องการใช้ระบบสารสนเทศในวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านการจัดเก็บและการบริหารข้อมูล ด้านวิเคราะห์ข้อมูล และด้านการนำข้อมูลไปใช้ เป็นแบบมาตราส่วนการประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาสภาพและความต้องการใช้ระบบสารสนเทศในวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการศึกษาสภาพและความต้องการใช้ระบบสารสนเทศในสถานศึกษา

3. การสร้างเครื่องมือการวิจัย

3.1 ศึกษาค้นคว้ารายละเอียดเกี่ยวกับสภาพและความต้องการใช้ระบบสารสนเทศในวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อกำหนดประเด็นในการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหาที่กำหนด

3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามโดยปรับปรุงจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพและความต้องการใช้ระบบสารสนเทศในวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

3.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาข้อคำถามเรื่อง สภาพและความต้องการใช้ระบบสารสนเทศในวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง จำนวน 60 ข้อ ได้แก่ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 11 ข้อ ด้านการตรวจสอบข้อมูล จำนวน 10 ข้อ ด้านการประมวลผลข้อมูล จำนวน 8 ข้อ ด้านการจัดเก็บและการบริหารข้อมูล จำนวน 10 ข้อ ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน 10 ข้อ และด้านการนำข้อมูลไปใช้ จำนวน 11 ข้อ รวมคำถามในแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 60 ข้อ

3.4 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องด้านเนื้อหา ภาษา และความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ภาษา โดยมีค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป

3.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียนจอมทอง อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คน

3.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Coefficient Alpha) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป มีความเชื่อมั่นเกี่ยวกับสภาพในการใช้ระบบสารสนเทศทั้งฉบับเท่ากับ 0.961 และ มีความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความต้องการใช้ระบบสารสนเทศทั้งฉบับเท่ากับ 0.967

3.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นมาจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรของวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

4. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการใช้ระบบสารสนเทศในวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ และร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 สภาพและความต้องการใช้ระบบสารสนเทศในวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาสภาพและความต้องการใช้ระบบสารสนเทศในวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ประกอบการบรรยาย

ผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าบุคลากร ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 60 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 63.33 มีอายุราชการไม่เกิน 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.33 มีตำแหน่งเป็นครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และมีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 60

2. สภาพและความต้องการใช้ระบบสารสนเทศ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ในวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 1

การศึกษาสภาพและความต้องการใช้ระบบสารสนเทศ

ข้อที่	รายการ	สภาพดำเนินการ		ระดับ	ความต้องการดำเนินการ		ระดับ
		μ	σ		μ	σ	
1	ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล	3.46	0.18	ปานกลาง	3.95	0.18	มาก
2	ด้านการตรวจสอบข้อมูล	3.33	0.21	ปานกลาง	3.89	0.16	มาก
3	ด้านการประมวลผลข้อมูล	3.31	0.27	ปานกลาง	3.98	0.17	มาก
4	ด้านการจัดเก็บและการบริหารข้อมูล	3.23	0.35	ปานกลาง	3.97	0.21	มาก
5	ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล	3.1	0.11	ปานกลาง	3.82	0.07	มาก
6	ด้านการนำข้อมูลไปใช้	3.21	0.18	ปานกลาง	3.82	0.15	มาก
เฉลี่ยรวม		3.18	0.22	ปานกลาง	3.9	0.16	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การศึกษาสภาพการใช้ระบบสารสนเทศในวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.18$, $\sigma = 0.22$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล รองลงมา คือ ด้านการตรวจสอบข้อมูล ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านวิเคราะห์ข้อมูล และการศึกษาความต้องการใช้ระบบสารสนเทศในวิทยาลัยการอาชีพจอมทองโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.90$, $\sigma = 0.16$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดเก็บและการบริหารข้อมูล รองลงมา คือ ด้านการประมวลผลข้อมูล ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล และด้านการนำข้อมูลไปใช้

ตารางที่ 2

สภาพการใช้ระบบสารสนเทศ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อที่	รายการ	(N=30)		ระดับ
		μ	σ	
1	กำหนดวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	3.33	1.09	ปานกลาง
2	วางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล	3.2	1.09	ปานกลาง
3	กำหนดรายละเอียดการเก็บรวบรวมข้อมูล	3.57	1	มาก
4	กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	3.53	0.86	มาก
5	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลเพื่อป้องกันความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บ	3.3	0.87	ปานกลาง

ตารางที่ 2

สภาพการใช้ระบบสารสนเทศ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	(N=30)		ระดับ
		μ	σ	
6	สำรวจความต้องการข้อมูลและสารสนเทศจากบุคลากรในสถานศึกษา	3.4	1.03	ปานกลาง
7	กำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล	3.53	0.9	มาก
8	ออกแบบและการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	3.23	1.13	ปานกลาง
9	กำหนดผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูล	3.67	0.8	มาก
10	ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลมีความรู้ความสามารถในการรวบรวมข้อมูล	3.73	0.86	มาก
11	บุคลากรให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	3.6	1.03	มาก
เฉลี่ยรวม		3.46	0.97	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพในการใช้ระบบสารสนเทศในวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.46$, $\sigma = 0.97$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 10 ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลมีความรู้ความสามารถในการรวบรวมข้อมูล รองลงมาคือ ข้อ 9 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูล และข้อ 11 บุคลากรให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 2 การวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล ค่าเฉลี่ยต่ำรองลงมาคือ ข้อ 8 การออกแบบและการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และข้อ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลเพื่อป้องกันความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บ

ตารางที่ 3

ความต้องการใช้ระบบสารสนเทศ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อที่	รายการ	(N=30)		ระดับ
		μ	σ	
1	กำหนดวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	3.9	1.06	มาก
2	วางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล	3.73	1.14	มาก
3	กำหนดรายละเอียดการเก็บรวบรวมข้อมูล	4	0.95	มาก
4	กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	4	0.87	มาก
5	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลเพื่อป้องกันความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บ	3.87	0.9	มาก
6	สำรวจความต้องการข้อมูลและสารสนเทศจากบุคลากรในสถานศึกษา	4.03	1.1	มาก

ตารางที่ 3

ความต้องการใช้ระบบสารสนเทศ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	(N=30)		ระดับ
		μ	σ	
7	กำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล	4	0.87	มาก
8	ออกแบบและการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	3.63	1.13	มาก
9	กำหนดผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูล	4.13	0.82	มาก
10	ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลมีความรู้ความสามารถในการรวบรวมข้อมูล	4.23	0.86	มาก
11	บุคลากรให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	4.2	1.03	มาก
เฉลี่ยรวม		3.97	0.97	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ความต้องการใช้ระบบสารสนเทศในวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.97$, $\sigma = 0.97$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 10 ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลมีความรู้ความสามารถในการรวบรวมข้อมูล รองลงมาคือ ข้อ 11 บุคลากรให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และ ข้อ 9 กำหนดผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 8 ออกแบบและการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ค่าเฉลี่ยต่ำรองลงมาคือ ข้อ 2 วางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล และ ข้อ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลเพื่อป้องกันความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บ

3. ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัยในการนำไปใช้พัฒนาสารสนเทศ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล สถานศึกษา ควรจัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการทำงานที่มีความรู้ ความสามารถในการดำเนินงาน เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่เป็นมาตรฐาน และกำหนดผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ชัดเจน และมีการประชุม วางแผน การอบรมความรู้เกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลเพื่อให้บุคลากรมีความสามารถในการรวบรวมข้อมูลที่ตรงความต้องการ หรือจัดหาบุคลากรที่จบตรงสายงานที่ปฏิบัติ

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากระบวนการบริหารและการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษา ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งพบประเด็นที่น่าสนใจจึงได้นำผลการวิจัยมาอภิปรายผล ดังนี้

ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่า สภาพการดำเนินการของระบบสารสนเทศในวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าฝ่ายงานที่ให้บริการข้อมูลสารสนเทศขาดการวางแผนในใช้เครื่องมือที่หลากหลาย มารวบรวมข้อมูลสารสนเทศเข้าด้วยกัน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถามที่ว่า ควรจัดให้มีการประชุมวางแผน

การเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ และสอดคล้องกับ สอนง เครือมาก (2530) กล่าวว่า หลักในการการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษาในโรงเรียน ต้องมีการวางแผน ซึ่งมีความหมายจำเป็นอย่างมากที่ต้องอาศัยข้อมูลสารสนเทศเป็นพื้นฐานในการแก้ไขปัญหาในการบริหารงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จันทรฉาย ไชยจันทร์ (2549, 84) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหา และแนวทางพัฒนาการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารการจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศทั้ง 6 ด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศ ด้านการตรวจสอบข้อมูลสารสนเทศ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ ด้านการจัดหน่วยข้อมูลสารสนเทศ ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ และด้านการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ คือ การวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนความต้องการดำเนินการของระบบสารสนเทศในวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลมีความรู้ความสามารถในการรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้รับมอบหมายในการรวบรวมข้อมูล ขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถามที่ว่า ควรเน้นบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการทำงานที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานเพื่อให้ได้รับข้อมูลที่เป็นมาตรฐาน และสอดคล้องกับ จิตติมา เทียมบุญประเสริฐ (2542, 76) ที่กล่าวว่า การจัดระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพผู้บริหารจะยอมลงทุน ทั้งในด้านฮาร์ดแวร์ (Hardware) ซอฟต์แวร์ (Software) และพีเพิลแวร์ (Peopleware) เพื่อให้ได้สารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมหาศาล หรืออาจกล่าวได้ว่า การสร้างระบบสารสนเทศให้กับองค์กรก็คือ การสร้างอนาคตให้กับองค์กรนั่นเอง องค์กรต่าง ๆ ได้มีการนำระบบสารสนเทศมาใช้เพื่อให้อยู่ในสถานะที่ได้เปรียบในการแข่งขัน และนำไปสู่การพัฒนาองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กาญจนา จิตโรภาส (2546, 70) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการและแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียนเทศบาลบ้านศรีมหาธาตามทัศนะของครูปฏิบัติการสอน ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการพัฒนาระบบสารสนเทศของครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเทศบาลบ้านศรีมหาธา อยู่ในระดับมาก มีความต้องให้จัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลตรวจสอบข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน การมอบหมายให้บุคลากรที่รับผิดชอบที่มีความรู้ ความเข้าใจด้านระเบียบวิธีการทางการประมวลผลข้อมูล มีการนำเสนอข้อมูลได้อย่างชัดเจน และถูกต้อง รวมทั้งการจัดเก็บข้อมูลควรเป็นระบบเพื่อสะดวกในการเรียกใช้

สรุป

จากการศึกษาเกี่ยวกับสภาพและความต้องการใช้ระบบสารสนเทศในวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ตามกระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศทั้ง 6 ด้าน พบว่า ในส่วนของการศึกษาสภาพในการใช้ระบบสารสนเทศ มีสภาพดำเนินการใช้ระบบสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาทางด้านจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปน้อยสุดตามลำดับ คือ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านการจัดเก็บและการบริหารข้อมูล ด้านการนำข้อมูลไปใช้ และด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งในส่วนของการศึกษาความต้องการใช้ระบบสารสนเทศ มีความต้องการใช้ระบบสารสนเทศอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปน้อยสุดตามลำดับ คือ ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านการจัดเก็บและการบริหารข้อมูล ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล

ด้านการนำข้อมูลไปใช้ และด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้ข้อสรุปของการพัฒนาระบบสารสนเทศในวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง ตามกระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศ ทั้ง 6 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ควรจัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการทำงานที่มีความรู้ ความสามารถในการดำเนินงาน (2) ด้านการตรวจสอบข้อมูล ควรกำหนดการตรวจสอบความเป็นปัจจุบันของข้อมูลตามระยะเวลาที่เปลี่ยน (3) ด้านการประมวลผลข้อมูล ควรกำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรง หรือมีเจ้าหน้าที่เฉพาะด้าน ในการดำเนินงานจัดกลุ่มข้อมูลโดยแยกหมวดหมู่และประเภทข้อมูลให้ชัดเจน ให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ (4) ด้านการจัดเก็บและการบริหารข้อมูล ควรสนับสนุน ส่งเสริมให้มีระบบรักษาความปลอดภัยในการจัดเก็บข้อมูลอย่างเหมาะสม โดยนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาช่วยเพิ่มความสะดวกในการจัดเก็บ แก้ไข เปลี่ยนแปลง และทำการสำรองข้อมูล (5) ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ควรจัดสรรบุคลากรหรือจัดตั้งคณะทำงานที่มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลเฉพาะด้านอย่างชัดเจน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความรอบคอบ วิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนอย่างถูกต้อง (6) ด้านการนำข้อมูลไปใช้ ควรจัดหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคนิคการนำเสนอข้อมูลที่หลากหลาย ง่ายต่อการเข้าใจ

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยสภาพและความต้องการในการใช้ระบบสารสนเทศในวิทยาลัยหรือในสถานศึกษาอื่นๆ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับสภาพและความต้องการในการใช้ระบบสารสนเทศในวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสารสนเทศของหน่วยงาน

2. ควรมีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้ใช้บริการสารสนเทศที่มากขึ้น เนื่องจากเป็นการพูดคุยกันสองทางทำให้มีความคิดที่หลากหลายและสามารถแลกเปลี่ยนมุมมองกันได้ เกิดความคิดต่อยอด

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา จิตโรภาส. (2546). **ความต้องการและแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียน เทศบาลบ้านศรีมหาราชาเขตตามทัศนคติของครูผู้สอน**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จันทร์ฉาย ไชยจันทร์. (2549). **สภาพ ปัญหา และแนวทางการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อ การบริหาร การจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จิตติมา เทียมบุญประเสริฐ. (2542). **ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ**. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- สนอง เครือมาก. (2530). **คู่มือปฏิบัติราชการ**. นครสวรรค์: เรียนดี.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2552). **ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552**. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.